

Mediálne a komunikačné štúdiá s dôrazom na otázky práva, manažmentu a náboženstva

A) Teória médií

1. Jazyková kultúra – vymedzenie základných pojmov; jazyková kultúra, kultúra jazyka, kultivácia jazyka. Norma, úzus, pružná stabilita normy, kodifikácia, kodifikačná príručka. Možnosti kultivácie jazykového prejavu novinára, príležitosti celoživotného vzdelávania. Vzťah štátu a štátneho jazyka. Zákon o štátnom jazyku a jeho dosah na prácu novinára.
2. Semiotika a sémantika - základné vymedzenie. Denotácia a konotácia (kultúrne konotované významy, mýtus). Tvorba obrazných pomenovaní - praktická žurnalistika. Znak. Jazykový znak. Sémantický trojuholník. Vzťah označujúce a označované. Arbitrárnosť jazykového znaku.
3. Idea purizmu. Inkluzívny jazyk, rodovo citlivý jazyk, nediskriminujúci jazyk, tzv. emocionálna žurnalistika (emocionalizácia novinárskeho prejavu) - novinár a aktuálne jazykové výzvy. Norma vs. (redakčný) úzus.
4. Prehľad dejinného vývoja slovenčiny. Dôležité medzníky kreovania spisovného jazyka.
5. Teória kritického výskumu. Kultúrna výskumná tradícia. Technologický determinizmus vo svetle nových médií.
6. Výskum médií, spôsoby a oblasti skúmania, typy výskumu (základný, aplikovaný, experimentálny); etapy výskumného procesu, výskumné otázky a hypotézy
7. Charakteristika a metodológia kvantitatívneho výskumu médií (metódy, reliabilita a validita výskumu; tvorba výskumnej vzorky, výhody a nevýhody)
8. Charakteristika a metodológia kvalitatívneho výskumu médií (metódy, výhody a nevýhody)
9. Koncept mediálnych systémov podľa Hallina a Manciniho (hodnotiace kritériá: vývoj mediálneho trhu, politický paralelizmus, novinársky profesionalizmus, intervencia štátu).
10. Stredomorský model, severo-stredoeurópsky model a severoatlantický model mediálneho systému.
11. Slovenský mediálny systém v perspektíve konceptu mediálnych systémov podľa Hallina a Manciniho.
12. Média verejnej služby v SR a verejný záujem z pohľadu mediálnej legislatívy.
13. Regulácia mediálneho priestoru v SR (všeobecná a mediálna legislatíva, licencie, autorizácie)
14. Vybrané otázky z aplikačnej praxe Rady pre mediálne služby (objektivita, ochrana osobnosti, ochrana maloletých, nelegálny obsah)
15. Etické kódexy novinárov v praxi. Etické dilemy a problémy novinára. Ako slovenské mediálne regulačné orgány usmerňujú etické konanie médií a novinárov v praxi.

LITERATÚRA

- BÓNOVÁ, Iveta – JASINKSKÁ, Lucia: *Jazyková kultúra nielen pre lingvistov*. UPJŠ : Košice, 2019. (dostupné online).
- FINDRA, Ján: *Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania*. Osveta : Martin, 2013:
- HALLIN, Daniel – MANCINI, Paolo: *Systémy médií v postmoderním svete*. Praha : Portál, 2008.
- HENDL, Jan.: *Kvalitatívny výskum*. Praha: Portál, 2012.
- HENDL, Jan.: *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál, 2012.
- Kodifikačné príručky Slovenského jazyka
- Nariadenie o digitálnych službách
- PUNCH, Keith. F.: *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál, 2008.
- PUNCH, Keith. F.: *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008.
- REIFOVÁ, Irena a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál 2004.
- REMIŠOVÁ, Anna: *Etika médií*. Bratislava: Kalligram, 2010.
- STANKOVÁ, Mária: *Semiotika médií*. Bratislava: Stimul, 2020.
- TRAMPOTA, Tomáš., VOJTĚCHOVSKÁ, Martina.: *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010.
- ŽIGO, Pavol – KRAJČOVIČ, Rudolf: *Dejiny spisovnej slovenčiny*. FF KU: Bratislava, 2006.
- ŽIGO, Pavol – KRAJČOVIČ, Rudolf: *Dejiny spisovnej slovenčiny*. FF KU: Bratislava, 2006.
- Zákon 264/2022 Z.Z. Zákon o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon 157/2024 Z.z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov
- Zákon 385/2008 Z.z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky a o zmene niektorých zákonov
- Zákon č. 265/2022 Z. z. Zákon o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách)
- Etický kódex Slovenského syndikátu novinárov
- Vybrané etické kódexy médií

B) Riadenie a komunikácia inštitúcií

16. Založenie a financovanie média (konceptia: strategické plánovanie, podnikateľský plán, redakčný obsah). Trh, podiel na trhu, inzercia.
17. Riadenie redakčnej práce (organizačná štruktúra, organizácia práce, ľudské zdroje, redakční funkcionári, pomocný redakčný aparát). Individuálny a kolektívny charakter žurnalistickej práce. Plánovací a rozhodovací proces v médiách. Motivácia a komunikácia.
18. Tvorivý proces v médiách: fázy a pracovné techniky (vyhľadávanie informácií, spôsoby ich spracovania s ohľadom na žáner, priestor, čas, ideový zámer). Cesta rukopisu v redakcii. Špecifiká redakčnej práce v závislosti od typu média, od geografického záberu média, od periodicity média.

19. Vývoj, nástroje, metódy, ciele a praktické pôsobenie Public relations a marketingu v mediálnom svete

20. Inštitucionálna komunikácia cirkvi ako osobitného typu inštitúcie, jej činnosti a poslstva (Cirkev ako inštitúcia, jej štruktúry a kompetencie, formy inštitucionálnej komunikácie Cirkvi, cirkevné médiá a vzťahy so sekulárnymi médiami)

LITERATÚRA

BAJČAN, Roman: *Techniky Public Relations aneb jak pracovat s médii*, Praha: Management Press, 2003.

GAVENDA, Marián: *Duchovná skúsenosť a možnosti jej komunikácie*, Otázky žurnalistiky, 3-4/2014, s. 71-84.

HEJLOVÁ, Denisa: *Public relations*. Praha: Grada, 2015

PRAVDOVÁ, Hana: *Manažment, marketing, redigovanie vo vydavateľskej a redakčnej praxi*. Trnava : FMK UCM, 2015.

REPKOVÁ, Tatiana: *Ako robiť profesionálne noviny*. Bratislava : Nadácia otvorenej spoločnosti, 2004.

TUŠER, Andrej: *Ako sa robia noviny*. Bratislava : Sofa, 1999, s. 37 – 78.

VOJTEK, Juraj: *Úvod do organizácie redakčnej práce a redigovania*. Univerzita Komenského : Bratislava 2000.

C) Náboženstvo a médiá

21. Spiritualita ako veda, definícia a metódy.

22. Aktuálna spirituálna klíma (Správne formy a deviácie v duchovnom živote a duchovných hnutiach; nové prúdy duchovného života a ich výzvy)

23. Virtuálna realita a ikonické myslenie (prednosti a úskalia pojmového a ikonického myslenia, vzťah médií a základných vitálnych dynamizmov: sloboda, vôľa, poznanie, historická zakorenenosť, osobné vzťahy

24. Mediálne závislosti a ich terapia metódami duchovného života (Integrálne uzdravenie, jeho podstata a formy, interpersonalita a modlitba, uzdravujúca sila sviatostí a spoločenstva)

25. Stručné dejiny používania médií v Cirkvi a postoje k nim (list, homília, liturgické dramatizácie, kniha, rozhlas, film, televízia, digitálne technológie) .

26. Vymedzenie autority a kompetencií cirkevného Magistéria vzhľadom na médiá (o Magistériu všeobecne, vznik dokumentov Magistéria na tému médií); „Prorocko – sympatický prístup k Cirkvi k médiám“ – charakteristika týchto prístupov, postoje posledných pápežov (Pavol VI., Ján Pavol II., Benedikt XVI., Pápež František); .

27. Analýza základných dokumentov (Inter Mirifica, Cirkev a internet, Etika v médiách, Rýchly 6 7 8 rozvoj) a vybraných Posolstiev k Svetovým dňom prostriedkov spoločenskej komunikácie.

Literatúra

CIRKEV A INTERNET. <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/cirkev-a-internet>

ETIKA REKLAMY. www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/etika-reklamy

ETIKA A INTERNET. www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/etika-a-internet

RÝCHLY ROZVOJ. www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/rychly-rozvoj-50

CESTA K PLNOHODNOTNEJ PRÍTOMNOSTI. www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/cesta-k-plnohodnotnej-pritomnosti

GAVENDA, Marián. Masmediálna spiritualita. II. kapitola: Médiá v zrkadle Magistéria, s. 117-209. pdf rukopis autora